

Chełmsko Śląskie – historia

1214

Prawdopodobna lokacja miasta przez Czechów.

23.VIII.1289

Pierwsza wzmianka o mieście: król czeski Wacław II nadaje Chełmsku prawa miejskie, przekazuje miasto, wraz z okolicznymi wioskami (Okrzeszynem, Kochanowem, Dobromyślem), księciu świdnicko-jaworskiemu Bolkowi I Surowemu, który włącza je do Śląska.

20.X.1343

Przekazanie miasta przez Bolka II cystersom z pobliskiego opactwa w Krzeszowie;
cytat z dokumentu kupna-sprzedaży:

“Bolko II, książę Śląska i pan Świdnicy stwierdza, że w obecności jego oraz opata klasztoru w Krzeszowie Mikołaja I rycerza Konrada z Czernicy koło Jawora panowie Jeriko de Ysinberg i Presech de Gutinsteyn, jego siostrzeniec, złożyli zeznanie, że sprzedali wyżej wymienionemu opatowi i Konradowi za 280 grzywien miasto Chełmsko Śląskie, leżące między Trutnowem a Kamienną Górą z przynależnymi doń wsiami: Wójtowa koło Kamiennej Góry oraz Błażkowa Dolna koło Kamiennej Góry ze wszystkimi prawami i przywilejami ekonomicznymi i sądowymi. Po śmierci Konrada i jego żony Małgorzaty ich cześć przypaść ma klasztorowi krzeszowskiemu.”

2. poł. XIV w.

Po bezpotomnej śmierci księcia Bolka II (1363) i jego żony Agnieszki (1392) księstwo świdnicko-jaworskie, a wraz z nim i Chełmsko Śląskie, jako wiano Anny świdnickiej, bratanicy Bolka II, a żony Karola IV króla Czech i cesarza – przypadło koronie czeskiej.

1426

Miasto zostaje zniszczone w czasie wojen husyckich.

XVI w.

Ponowny rozwój miasta jako ośrodka sukiennictwa i płóciennictwa oraz handlu ich wyrobami.

04.VI.1567

Pożar trawi południową pierzeję drewnianych domów w rynku.

1580

Król czeski i cesarz niemiecki Rudolf II odnawiają prawa miejskie (kiedy miasto je straciło nie wiadomo) i poszerzają jego przywileje; miasto dostaje prawo organizowania dwa razy do roku jarmarków (dzień Sw. Urszuli 21.X i niedziela poprzedzającą dzień Św. Małgorzaty 13.VIII), na których handlowano sukniem, lnem itp. oraz herb. Zostaje powołana rada miejska złożona z dziewięciu członków (sześciu radnych i dwóch starszych gminy), na czele której stał burmistrz. Radę miejską powoływał co trzy lata opat krzeszowski jak właściciel miasta.

1618-48

Okres wojny 30-letniej: starcia na tle religijnym między katolikami a protestantami – upadek gospodarczy i zahamowanie rozwoju miasta. Z tego okresu pochodzą także najładniejsze kamieniczki na rynku.

29.XII.1620

Wojna 30-letnia: zabójstwo interweniującego w mieście opata konwentu krzeszowskiego Marcina Clave, co skutkuje odebraniem miastu praw miejskich.

1629

Chełmsko Śląskie powraca do łask opactwa i ich staraniem odzyskuje prawa miejskie.

1670-80

Wzniesiono barokowy kościół Świętej Rodziny.

1690-91

Do świeżo wybudowanego kościoła Świętej Rodziny dobudowano wieżę.

1698

Miasto uzyskuje prawo drugiego (po śródownym) tygodniowego targu w piątki.

1707

W Chełmsku, dla sprowadzonych przez cystersów tkaczy z Czech i Bawarii, powstają drewniane Domy Tkaczy Śląskich tzw. „Dwunastu Apostołów” z podcieniami.

20.VI.1780

Ponowny wybuch pożaru w południowej części rynku.

początek XVIII w.

Na rynku przy studni postawiono figurę Św. Jana Nepomucena.

2. poł. XVII w.

Rozwój tkactwa chałupniczego, którego produkty sprzedaje się na całym świecie.

1764

Budowa „Siedmiu Braci”; drewniano-murowanych domów, w których tkacze z Bawarii wyrabiali adamaszek.

23.III.1793

W Chełmsku Śląskim wybucha bunt tkaczy jako reakcja na zbyt wysoką cenę przędzy proponowaną im przez kupców z Kowar i Mieroszowa. Bunt szybko rozprzestrzenia się na całą ziemię kamiennogórską.

XIX w.

Początki turystyki w rejonie Chełmska.

1810

Kasata zakonu cystersów z Krzeszowa, którzy tracą Chełmsko Śląskie, a w mieście władzę obejmuje burmistrz i rada miejska.

1840

Chełmsko Śląskie liczy 2264 mieszkańców co jest najwyższym stanem ludności w historii miasteczka.

09.IX.1829

Pożar niszczy zachodnią pierzeję rynku z ratuszem i 12 domów przy ul. Lubawskiej.

20.XII.1848

Kolejny groźny pożar niszczy 20 domów wschodniej i południowej pierzei rynku.

2. poł. XIX w.

Uprzemysłowienie tkactwa.

1855

Na rynku przy studni postawiono figurę Św. Jana Nepomucena.

1940-45

W trakcie II Wojny Światowej w Chełmsku funkcjonuje filia obozu koncentracyjnego z Gross-Rosen.

10.V.1945

Wojska radzieckie wkraczają do miasteczka.

1945

Po II Wojnie Światowej polska administracja zmienia nazwę miasta na Chełmsko Śląskie i odbiera mu prawa miejskie, ale miasto zostaje wsią gminną.

1954

Gmina Chełmsko Śląskie przestaje istnieć.

1957

Chełmsko Śląskie otrzymuje prawa osiedla.

1972

Miastu zostają odebrane prawa osiedla.

1999

Powstaje Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Chełmska Śląskiego "Tkacze Śląscy", które ma na celu promocję i przywrócenie dawnej świetności miasteczku.

2002

Teatr Telewizji realizuje w Chełmsku spektakl „Powrót Klary”.

24-25.VIII.2002

Stowarzyszenie „Tkacze Śląscy” organizuje na rynku pierwszy Jarmark Tkaczy Śląskich.

23-24.VIII.2003

Drugi Jarmark Tkaczy Śląskich pod hasłem „Z Inem do Europy”, podczas którego swoje występy zaprezentowały takie gwiazdy jak Małgorzata Ostrowska i Grzegorz Wilk, a Poczta Polska wydała specjalny stempel okolicznościowy przedstawiający 12 Apostołów.